Н.Є. Доронкіна

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім.. І Сікорського»

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ КОМУНІКАТИВНОГО НАВЧАННЯ У ТЕХНІЧНИХ ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДАХ

Серед сучасних освітніх технологій навчання значне місце займає технологія комунікативного навчання, що зумовлено низкою факторів. Комунікація є невід'ємною складовою освітнього процесу, оскільки забезпечує врахування всіх індивідуальних характеристик учня як особистості. Такий підхід мотивує та сприяє щирій активності учня. Інтенсивна технологія була розроблена Г. Лозановим. Теорія та практика інтенсивно навчання іноземній мові у вищій школі була розроблена Г. А. Китайгородською.

В основу даного підходу покладено низку принципів, першим з яких слугує мовленнєве спрямування, що відбувається через практичну орієнтацію заняття. У процесі досягнення будь-якої практичної мети уроку відбувається практичне використання мови, що означає засвоєння говоріння чи письма в якості засобів спілкування. У навчанні майбутніх фахівців з інженерних спеціальностей мовленнєві вправи дозволяють накопичити значний об'єм лексики, яка використовується у ситуаціях реального спілкування, що стосується як загальних тем, так і тих, що стосуються майбутньої спеціальності.

Другим принципом комунікативного підходу є ситуативність та рольова організація учбового процесу. Засвоєння мовленнєвих навичок неможливе без аналізу ситуації, що визначає програму подальшої мовленнєвої дії. Таким чином сукупність учбових ситуацій повинна містити певні ознаки, на які спирається учень, обираючи свою мовленнєву поведінку, причому ситуації повинні повторюватись разом з одночасним поступовим ускладненням завдань розширенням їх діапазону. Ситуативно-мотивована організація вправ

призводить до засвоєння всіх складових мовленнєвої дії. Недосвідчена людина ще не досягла автоматизму і тому робить помилки. Різноманітність операційного складу, змісту та умов існування мови з одного боку та складність мовленнєвих навичок та умінь – з іншого спонукає до розвитку механізму мовлення. Студенти технічних спеціальностей отримують можливість передбачити реальні ситуації майбутньої професійної діяльності.

В якості наступного принципу виступає функціональність. Лексичний, граматичний та фонетичний аспекти мовленнєвої діяльності тісно пов'язані між собою. Лексичний матеріал слід засвоювати у контексті форм їх використання разом з виконанням таких мовленнєвих завдань, як підтвердження думки, виразити сумнів, задати питання, спонукання до дії та інші.

Важливою рисою занять з іноземної мови слугує новизна. Застосування нових сценаріїв уроку, нових ситуацій, прийомів роботи, лексиного та граматичного матеріалу дозволяє краще запам'ятати без прямих вказівок з боку викладача.

Мовлення завжди індивідуальне, що визначає такий принцип комунікативного підходу, як особистісна орієнтація спілкування. Зокрема майбутні фахівці інженерних спеціальностей отримують досвід спілкування з колегами та клієнтами, враховуючи такі характеристики співрозмовника, як особисті інтереси, почуття та емоції, статус та інші.

Мовлення має також інші властивості, наприклад наявність зворотного зв'язку. Таким чином колективна взаємодія, як спосіб організації процесу, у якому учні активно спілкуються між собою та успіхи кожного учасника залежать від успіхів інших, припускає використовуваня діалогів та полілогів у якості навчального засобу на заняттях з іноземної мови. засвоєння окремих операцій відбувається одночасно з засвоєнням мовленнєвих дій, яку обумовлені ситуативно.

Останнім принципом комунікативного підходу слугує проблемна орієнтація. Створення учбовий курсу повинно проходити у контексті ретельного та концентрованого відбору необхідного об'єму знань.

Підготовка до дискусії має чотири етапи. На першому необхідно засвоїти лексичний матеріал, далі слід актуалізувати мовленнєві структури. На другому етапі учням пропонується ситуація, згідно з якою вони конструюють нові фрази та речення. На третьому етапі відбувається робота з текстовим матеріалом та підготовка повідомлень. На останньому етапі приймається до уваги граматичний аспект.

В рамках даної методики Є. І. Пассов розробив два види вправ: умовно-мовленнєві та мовленнєві. До першого типу належать вправи спрямовані на формування навички. Це означає, що у цих вправах часто повторюються одні і ті самі лексичні одиниці. Мовленнєві вправи містять детальні та короткі перекази текстів, коментарі, висловлення думки. різноманітні описи та інші.